

Nr 231

Av herr Svedberg, Lage, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till statens växtskyddsanstalt.

Vid 1949 års riksdag fattades ett principbeslut om inrättandet av en central forskningsinstitution på jordbrukets område för de fyra nordligaste länen med förläggning vid Röbbäcksdalen invid Umeå.

Med utgångspunkt härifrån framlade Röbbäcksdalsutredningen under åren 1950, 1951 och 1954 tre delbetänkanden. Häri föreslogs inrättandet därstädes av avdelningar till statens jordbruksförsök och statens maskinprovningar samt filialer till statens växtskyddsanstalt, statens centrala frökontrollanstalt, kemiska analyslaboratoriet vid lantbrukshögskolan och statens trädgårdsförsök. Härjämte föreslogs, att till institutionen även skulle anknytas en substation till Sveriges utsädesförening.

Av ovannämnda förslag har hittills endast de två förstnämnda avdelningarna jämte växtskyddsfilialen inrättats, delvis med provisoriska lokaltutrymmen. Riksdagen har vidare i princip beslutat om inrättandet av filialen för frökontrollverksamhet, vilket dock hittills icke lett till vidare åtgärd. Beträffande övriga förslag har något ställningstagande från riksdagens sida ännu ej gjorts. Vidare förtjänar framhållas, att de avdelningar som enligt ovan kunnat påbörja sin verksamhet endast erhållit mycket begränsade resurser, vilket varit till betydande men för arbetet.

År 1958 uttalade riksdagen i anslutning till en motion beträffande vissa byggnadsarbeten vid Röbbäcksdalen, att det var synnerligen angeläget att den av riksdagen beslutade utbyggnaden av Norrlands lantbruksförsöksanstalt Röbbäcksdalen fullföljdes så snart förhållandena det medgav. Årets statsverksproposition innehåller emellertid icke i något avseende förslag i nämnda syfte. Enligt vår mening bör ett fullföljande av den planerade försöks- och forskningscentralen snarast komma till stånd på sådant sätt, att icke den goda tanke som låg till grund för utredningens förslag förfuskas. Även om det statsfinansiella läget icke för närvarande möjliggör ett omedelbart realiserande av projektet i sin helhet, bör det dock vara angeläget att planen successivt fullföljes. I överensstämmelse härmed bör beaktas, att de redan befintliga institutionerna såväl beträffande personal som utrustning ges förutsättningar till en effektiv verksamhet.

I fråga om statens växtskyddsanstalt har styrelsen för denna under en följd av år hemställt om att en assistenttjänst i reglerad befordringsgång måtte inrättas vid norrlandsfilialen. Anstaltsstyrelsen har ävenledes i sina anslagsäskanden vid upprepade tillfällen hemställt om att medel beviljas till komplettering av filialens utrustning samt till avlöning åt tillfälliga personal.

I sina anslagsäskanden för budgetåret 1960/61 yrkar styrelsen ånyo under rubriken »Statens växtskyddsanstalt: Avlöningar» att en assistenttjänst i reglerad befordringsgång inrättas vid den till Röbbäcksdalen förlagda filialen.

Under rubriken »Statens växtskyddsanstalt: Omkostnader» yrkar styrelsen dels att filialen för påbörjande av resistensbiologisk verksamhet erhåller ett belopp på 8 000 kronor för komplettering av sin utrustning, dels att medel ställes till anstaltens förfogande för övriga omkostnader i samband med påbörjandet av denna verksamhet. De anslagsäskanden som för norrlandsfilialens del avser omkostnader för den resistensbiologiska verksamheten är i anstaltsstyrelsens petita upptagna under punkterna 1, 3, 8, 9 och 10 (IX h.t. 1960, s. 93—96). Gemensamt för åkarpsfilialen och norrlandsfilialen är sålunda under dessa punkter för budgetåret 1959/60 upptaget en ökning av anslagsbehovet med 5 000 kronor (reseersättningar) + 8 000 kronor (övriga expenser) + 38 400 kronor (instrument och apparatur, varav 8 000 kronor på norrlandsfilialen) + 4 000 (förbrukningsartiklar) + 6 000 (arbetskostnader). Av nämnda anslagsbehov skulle norrlandsfilialens del utgöra 14 000 kronor, varav 9 000 kan betraktas som engångsanslag.

Kungl. Maj:t har emellertid icke kunnat ge sitt bifall till något av de yrkanden som avser norrlandsfilialen. Nämnda förhållande kommer att innebära en ytterligare allvarlig fördröjning av verksamhetens utbyggnad därstädes.

I sin motivering för yrkandena för norrlandsfilialen har styrelsen för växtskyddsanstalten vid upprepade tillfällen framhållit nödvändigheten av att den till Norrlands lantbruksförsöksanstalt Röbbäcksdalen förlagda filialen erhåller sådana resurser, att den så långt möjligt får den ställning i växtskyddets tjänst som från början varit avsedd. Det kan sålunda erinras om att vid inrättandet av filialen förutsattes, att denna skulle utbyggas till en större filial motsvarande åkarpsfilialen i Skåne. 1949 års växtskyddsutredning framhåller sålunda i sitt betänkande, att den till Röbbäcksdalen förlagda växtskyddsfilialen borde ges sådana resurser, att en mera omfattande forsknings- och försöksverksamhet kunde bedrivas där. Det kan även framhållas, att filialen skulle få sig anförtrodd betydelsefulla uppgifter i samband med resistensförädlingen och att sålunda vissa för norrländsk växtodling aktuella resistensbiologiska undersökningar skulle utföras vid denna filial. Kungl. Maj:t har emellertid trots upprepade framställningar från styrelsen för statens växtskyddsanstalt icke gett sitt bifall till utbyggnaden av verksamheten vid ifrågavarande filial. Efter 7 års arbete är därför filialen alltjämt en enmansfilial, dvs. föreståndaren har ej någon heltidsanställd assistent till sitt förfogande. Detta medför mycket stora olägenheter, och betydande svårigheter föreligger vid planeringen av verksamheten. Filialen har ansvaret för såväl försöksverksamheten som upplysningen på växtskyddsområdet i de fyra nordligaste länen. Det statliga växtskyddet har före inrättandet av norrlandsfilialen på grund av bristande resurser blivit beklagligt försummat i norra Sverige, och filialen

har därför många mycket angelägna arbetsuppgifter. Flera av dessa kan f. n. icke på grund av bristande resurser tagas upp till behandling.

Redan i sina anslagsäskanden för budgetåret 1955/56 hemställde anstaltsstyrelsen om medel för tillfällig arbetskraft vid norrlandsfilialen. Vid nämnda tid var filialen tillfälligt inhyst i förhyrda lokaler i en bostadsfastighet i Teg. I anslagsäskandena för budgetåret 1957/58 yrkades, att en assistenttjänst i reglerad befordringsgång skulle inrättas vid norrlandsfilialen. Från och med överflyttningen år 1957 till Röbbäcksdalen har filialen i avvaktan på egen byggnad fått disponera vissa lokaler i statens jordbruksförsöks institutionsbyggnad, vilket medfört att filialen fått bättre lokalresurser. Möjlighet föreligger därför till en viss utökning av verksamheten, om filialen erhåller förstärkning av sin personal och ökade omkostnadsanslag.

Som tidigare nämnts avses norrlandsfilialen att få sig anförtrodd vissa resistensbiologiska uppgifter i samband med resistensförädlingen av vallväxter. Stiftelsen Seth M. Kempes minne har såsom gåva till anstalten överlämnat ett belopp av 41 000 kronor för anskaffande av klimatkamrar att användas vid norrlandsfilialen. Dessa medel kan ej tillgodogöras i anstaltens verksamhet, om filialen ej tillföres en assistent. Även arbetsuppgifterna i övrigt motiverar starkt inrättandet av tjänsten i fråga. Skall filialen få möjlighet att på sitt speciella område bedriva en mer omfattande verksamhet är en förstärkning av dess personal och en komplettering av dess utrustning samt en höjning av dess omkostnadsanslag ofrånkomlig. En utbyggnad av filialens verksamhet är med hänsyn till de många arbetsuppgifter, som väntar på sin lösning inom dess stora verksamhetsområde, av största vikt.

Med stöd av det anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte vid behandlingen av 1960 års statsverksproposition besluta, att på driftbudgeten under rubriken »Statens växtskyddsanstalt: Avlöningar» medel anvisas till en assistent i reglerad befordringsgång,

att under rubriken »Statens växtskyddsanstalt: Omkostnader» filialen erhåller ett anslag på 9 000 kronor för komplettering av sin utrustning samt

att 5 000 kronor anvisas för omkostnader i samband med den resistensbiologiska verksamheten.

Stockholm den 26 januari 1960

Lage Svedberg

Hugo Osvald

Uno Olofsson

Per Jacobsson

Nils-Eric Gustafsson

Ragn. Bergh

Thore Sörlin

i Byske